

گزارش به شورای امنیت سازمان ملل متحد

توسط سرپرست نماینده ویژه سرمنشی عمومی برای افغانستان،

آقای مارکس پوتزل

۲۹ اگست ۲۰۲۲

جناب رئیس،

تمرکز این گزارش بر روی وضعیت انسانی و اقتصادی بوده است و من نظریاتی را که توسط همکارم، آقای مارتین گریفیتس، معاون سرمنشی در بخش هماهنگی فعالیت های بشردوستانه بیان شده است، کاملاً تایید می کنم. از زمان تسلط طالبان در یک سال قبل، سازمان ملل متحد به طور استثنایی بر رسیدگی به نیازهای بشردوستانه و انسانی در افغانستان تمرکز نموده است. و همانطوریکه آقای گریفیتس گفت، نیازها در افغانستان همچنان قابل توجه است.

من قرار است تنها در طی چند هفته دیگر در مورد وضعیت کلی افغانستان به این شورا معلومات ارایه نمایم. علاوه بر این، شورای امنیت به زودی گزارشی از سرمنشی عمومی در مورد وضعیت افغانستان دریافت خواهد کرد. اما با توجه به این فرصت، میخواهم چند نکته بی در مورد وضعیت فعلی ارائه کنم.

نخست، اینکه رژیم کنونی افغانستان توسط هیچ یک از اعضای جامعه جهانی به رسمیت شناخته نشده است. دلایل آن روشن است. جامعه بین المللی نورم های در مورد حقوق بشر به ویژه حقوق زنان و دختران دارد، حکومت نماینده؛ و امنیت جمعی بین المللی. افغانستان بخشی از این نظام بین المللی است و طالبان باید به تعهدات بین المللی خود پایبند باشند، اما در عوض بر اساس این واقعیت که کنترل ارضی خود را تضمین کرده اند، آنها درخواست به رسمیت شناختن میکنند.

ثانیاً، این که تحریم ها علیه طالبان از زمانی که آنها کنترل را در دست گرفته اند، بر اقتصاد افغانستان تأثیر گذاشته است. این در گزارش های قبلی سرمنشی عمومی مستند شده است. سرمنشی عمومی سازمان ملل متحد همچنین خواستار اتخاذ تدابیر برای اجازه به نفس کشیدن اقتصاد افغانستان شده است. اینها شامل تلاش برای تسهیل دسترسی به دارایی های متعلق به بانک مرکزی افغانستان به نفع مردم افغانستان است. علاوه بر کمک های بین المللی که از نیازهای اولیه انسانی پشتیبانی می کند - به عبارت دیگر مداخلاتی که فراتر از ارائه کمک های بشردوستانه است، از انعطاف پذیری جوامع افغان حمایت می کند. کمک های بشردوستانه یک راه حل بلند مدت نیست. کاهش فقر و همچنین ارائه مواد اولیه و خدمات اساسی باید در نهایت به رشد اقتصادی پایدار متکی باشد. تمویل کنندگان بارها اعلام کرده اند که از سرگیری همکاری های اقتصادی در درجه اول به اقدام طالبان برای معکوس ساختن سیاست های عقب گرایانه بستگی دارد.

ثالثاً، مقامات حاکم طالبان با تعداد فزاینده ای از چالش های حکومتی مواجه هستند. طالبان با نادیده گرفتن شایعات مداوم در مورد اختلافات داخلی، خود را به عنوان یک نهاد حکومتی یکپارچه و منسجم معرفی می کنند. کابینه مستقر در کابل به طور منظم تشکیل جلسه می دهد - نتایج این جلسات به طور علنی توسط مقامات رسمی گزارش شده است. با این حال، رابطه بین کابینه در کابل و هیئت الله آخوندزاده رهبر طالبان مستقر در قندهار همچنان نامشخص است. شیوه های حاکمیت با فرمان و از طریق تصمیم گیری های سیاسی که مطابق با «اسلام و سنت های افغانی» اعلام شده است، حقوق و آزادی های اساسی بشر را به ویژه برای زنان و دختران محدودتر کرده است، مانند اعلامیه ۲۳ مارچ مبنی بر ادامه تعطیلی مکاتب ثانوی آموزش برای دختران. امروز، افغانستان تنها کشوری در جهان است که دختران را از حق کامل تحصیل محروم می کند.

جناب رئیس،

در سه هفته گذشته دیده شد که بیشترین تلفات افراد ملکی در یک دوره یک ماهه از ۱۵ اگست ۲۰۲۱، از اثر یک سلسله حملات توسط مواد انفجاری تعبیه شده در کابل، که داعش- مسئولیت اکثر آنها را بر عهده گرفت، بوده است. چنین حملاتی اغلب گروه های قومی و مذهبی خاصی را هدف قرار می دهند. ما خرسندیم از اینکه میثونیم که مقامات حاکم در حال بررسی هستند که چه کاری می توان برای تضمین امنیت بیشتر برای این جوامع انجام داد.

یوناما در ماه جولای گزارش خود را با عنوان "حقوق بشر در افغانستان" منتشر کرد که دوره ده ماهه از زمان تسلط طالبان تا ۱۵ جون امسال را تحت پوشش قرار می دهد. این منعکس کننده اولویت های حقوق بشر است که در مأموریت یوناما توسط این شورا تعیین شده است. یوناما نقض حقوق بشر را با هدف قرار دادن گروه های خاص از جمله مقامات دولتی سابق و اعضای نیروهای دفاعی و امنیتی ملی افغانستان، افراد متهم به وابستگی به داعش و جبهه مقاومت ملی، جامعه مدنی، رسانه ها و زنان، از جمله متهمان جرایم به اصطلاح "اخلاقی" را مستند ساخته است. یوناما به ویژه در مورد گزارش های مربوط به اقدامات انجام شده توسط مسولین اداره "امر به معروف و نهی از منکر" که منجر به آزار و اذیت لفظی، بدرفتاری، دستگیری خودسرانه مردم در حین انجام امور زندگی روزمره می شود، نگران است. حملات علیه مدافعان حقوق بشر، ژورنالیستان و کارمندان رسانه های همراه با تأثیر اقدامات سیاسی گسترده تر اتخاذ شده توسط مقامات حاکم، تأثیر وحشتناکی بر آزادی رسانه ها و فعالیت های مدنی داشته است. جلسه افتتاحیه هفته گذشته کمیسیون تخلفات رسانه های یک رویداد خوشایندی است، در صورتیکه واقعاً برای جلوگیری از محدودیت های بیشتر فضای آزاد رسانه های کار نمایند.

در آخر، من می خواهم از رسیدگی منطقه ای به وضعیت فعلی قدرانی کنم. همسایگان افغانستان از اتفاقاتی که در افغانستان رخ میدهد، به زودی متأثر می شوند - وگاهی احساس خطر می کنند. همسایگان افغانستان با تشکیل جلساتی در سطح وزرای امور خارجه، ابتدا در اسلام آباد، سپس در تهران و بعداً در پکن، به این وضعیت پاسخ دادند. سازمان همکاری اسلامی نیز بسیج شد و در اواخر سال گذشته نشست ویژه ای را در سطح وزرای خارجه در اسلام آباد برگزار کرد. ماه گذشته کنفرانس بین المللی افغانستان در تاشکند با حضور یک هیئت بلندپایه طالبان برگزار شد. گفتگوها بر اهمیت مبارزه با تروریسم و تلاش های مبارزه با مواد مخدر، توسعه اقتصادی زیربناها، حکومت داری فراگیر و احترام به حقوق بشری و مدنی، به ویژه حقوق زنان از جمله آموزش دختران متمرکز بود. درک این موضوع برای طالبان مهم است که بدانند همسایگان، شرکای منطقه و جهان اسلام می خواهند که آنها بخشی از جامعه بین المللی باشند. افغانستان یک کشور محاط به خشکه است که برای دسترسی به مسیرهای تجاری به همسایگان خود وابسته است، اما همچنین کشوری با منابع فوق العاده است که اگر به درستی از آن استفاده شود، می تواند به نفع افغانستان، منطقه و در نهایت جهان باشد.

آقای رئیس،

همانطوری که اشاره کردم، چند هفته بعد، وضعیت کشور را بیشتر به شورا توضیح خواهم کرد. به باور من، افغانستان هنوز از شوک های جدی جیوپولیتیکی و مداخلات قدرت های خارجی بهبود نیافته است. هیچ یک از این مداخلات به اهداف خویش دست نیافته اند. همه ای آنها افغانستان را به گونه ای تغییر دادند که غیرمنتظره و اغلب مفید نبوده است. با وجود منابع هنگفتی که در دهه های گذشته مصرف شده است، افغانستان به طور قابل توجهی توسعه نیافته، آسیب پذیر و نیازمند کمک های بین المللی است.

مقام های سازمان ملل متحد و یوناما، از جمله از طریق ۱۱ دفتر ساحوی خویش در سراسر کشور، به تعامل با مقام های حاکم ادامه می دهند و تعاملات بین مقام های حاکم، رهبران جامعه، گروه های مذهبی، زنان و جامعه مدنی را به هدف ترویج حکومتداری فراگیر، جامع و همینگونه ارتقای حقوق و آزادی ها تسهیل می کنند.

طالبان در مورد این که تا چه حد می خواهند تعامل کنند مبهم بوده اند، به این دلیل که بنابر تفسیر آنها از شریعت، در تطابق به آن باشد. بسیار حیاتی است که از تبادل مواضع سختگیرانه به سمت گفتگوی پایدار بین طالبان، افغانهای دخیل، منطقه و جامعه بین المللی گام های برداشته شوند. منافع همه افغان باید در محراق چنین گفت وگو ها قرار داده شود. ثبات آینده افغانستان بر تامین نیاز های مردم افغانستان، حفظ حقوق آنها و انعکاس تنوع کشور در تمام ساختارهای حکومتی استوار است.

بباید همه با هم به آینده نگاه کنیم و وضعیت را بهبود ببخشیم نه اینکه به گذشته بپردازیم.

تشکر